



Bryssel

Fö2025/01457, Sveriges ständiga representation vid Nordatlantiska fördragsorganisationen

Sveriges ständiga representation vid Nordatlantiska fördragsorganisationen har ombetts inkomma med remissvar avseende Ds 2025:21, *Förbättrade förutsättningar för operativt militärt samarbete*. Natorepresentationen tillstyrker samtliga förslag. Därtill lämnas följande kommentarer.

Sveriges geostrategiska läge och de uppgifter som ska lösas med utgångspunkt i Natos operationsplanering medför att allierade styrkor ska kunna verka på och från svenskt territorium, såväl för försvaret av Sverige som av andra allierade. För att Sverige ska vara en integrerad del i Natos avskräckning och försvar måste därför allierade kunna bedriva militär verksamhet i enlighet med internationell rätt på svenskt territorium både i fred, kris och i händelse av konflikt.

I genomförandet av Natos planverk måste också befälsrätten över svenska och allierade styrkor som bedriver verksamhet på svenskt territorium kunna överföras till Natos militära befälhavare i Europa (Saceur) och underliggande ledningsstrukturer. Natorepresentationen bedömer det därför som centralt att genom lagstiftning möjliggöra för regeringen att skyndsamt besluta om att överlåta förvaltningsuppgifter till Nato eller enskilda stater på det sätt som föreslås. Det är särskilt angeläget mot bakgrund av det kraftigt försämrade säkerhetspolitiska läget och den hotbild som råder.

Sveriges åtagande som ramverksnation för Natos framskjutna närvaro i Finland (Forward Land Forces Finland) är ett exempel på där Saceur i hela konfliktskalan ska kunna leda de svenska och allierade förband som utgör FLF Finland i det tänkta operationsområdet, dels inom ramen för Natos

avskräckning, dels som en del av Natos kollektiva försvar i händelse av väpnat angrepp.

Natorepresentationen ser positivt på förslaget att bestämmelserna inte ska vara begränsade till Natos samlade avskräckning och försvar utan även omfatta försvar av EU-länder som inte är medlemmar i Nato samt bi- och multilaterala operationer och aktiviteter som inte i sig syftar till att bidra till Natos samlade verksamhet för avskräckning och försvar. På så sätt finns en flexibilitet som sammantaget stärker förmågan att försvara Sverige.

I promemorian anges ett antal exempel på militära försvarsåtgärder som kan bli aktuella för en utländsk styrka att genomföra från svenskt territorium. Här nämns bland annat väpnad strid mot en angripares styrkor, upptäcka och avvisa främmande stats kränkningar eller att allierat stridsflyg från svenskt territorium genomför stridsuppdrag riktat mot fientliga militära mål utanför svenskt territorium. Natorepresentationen bedömer att samtliga exempel som anges är relevanta.

Samtidigt bör det framhållas att Natos styrkedisposition, beredskap och operationsplanering anpassas kontinuerligt baserat på bland annat förändringar i säkerhetsläget och politiska beslut. Det krävs därför att den reglering som föreslås, inklusive regeringens utökade beslutsmandat, inte begränsas till att gälla Natos samlade verksamhet för avskräckning och försvar som den definieras och är utformad i dag, utan att det finns en viss flexibilitet för möjliga förändringar av Natos koncept för det kollektiva försvaret, planverk, styrkedisposition och aktiviteter.